

Seminari de filosofia aplicada

Codi: 100296

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500246 Filosofia	OT	3	1
2500246 Filosofia	OT	4	1

Professor/a de contacte

Nom: Daniel Gamper Sachse

Correu electrònic: daniel.gamper@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No n'hi ha.

Objectius

El curs se centrarà en el concepte de llibertat tal i com es troba en els ordenaments constitucionals i en la tradició liberal. En la primera part, es tractaran les llibertats d'expressió i de consciència a partir de les diverses defenses filosòfiques en l'àmbit de la política (Milton, Locke, Kant, Mill, Berlin, Rawls). En la segona part, es presentarà el vessant jurídic de les llibertats d'expressió i de consciència. En la tercera part, plantejarem les qüestions pròpiament filosòfiques: què és la consciència, quina utilitat té la paraula pública. A l'última part, es tractaran preguntes actuals sobre aquestes dues llibertats des d'una perspectiva que combini l'anàlisi política, sociològica, jurídica i filosòfica, prestant atenció a l'objecció de consciència, la desobediència civil, les exempcions per motius religiosos o ideològics, les ofenses, els insults, les burles, l'assetjament, etc., tot prenent en consideració els contextos de societats diverses i l'era de la informació.

Competències

Filosofia

- Analitzar i sintetitzar els arguments centrals dels textos fonamentals de la filosofia en les seves diverses disciplines.
- Aplicar els coneixements de l'ètica als problemes morals de la societat, i valorar les implicacions sobre la condició humana dels canvis en el món de la tècnica contemporània.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
- Reconèixer i interpretar temes i problemes de la filosofia en les seves diverses disciplines.
- Reconèixer les implicacions filosòfiques del coneixement científic
- Situar les idees i els arguments filosòfics més representatius d'una època en el seu rerefons històric i relacionar els autors més rellevants de cada època en qualsevol de les disciplines filosòfiques.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar casos històrics de fets científics.
2. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
3. Distingir i contrastar textos representatius dels principals gèneres de la literatura filosòfica.
4. Documentar un tema filosòfic i contrastar-ne les fonts.
5. Establir una planificació per desenvolupar un treball sobre la matèria
6. Explicar la importància filosòfica de la ciència contemporània i el seu àmbit d'aplicació.
7. Exposar els conceptes propis de la història de la filosofia
8. Identificar les idees principals d'un text sobre la matèria i fer-ne un esquema
9. Justificar la validesa de les tesis defensades pels diferents participants en les grans controvèrsies contemporànies.
10. Jutjar l'impacte moral sobre l'ésser humà dels nous desenvolupaments tècnics.
11. Liderar grups de treball, supervisar tasques col·lectives i treballar amb vocació d'unir diverses posicions
12. Organitzar el temps i els propis recursos per a la feina: dissenyar plans establint prioritats d'objectius, calendaris i compromisos d'actuació.
13. Precisar l'impacte sobre l'ésser humà dels desenvolupaments tècnics i científics en general.
14. Redactar correctament un text no normatiu prèviament analitzat
15. Relacionar diversos ordres d'idees incloses en els debats filosòfics actuals.
16. Relacionar diversos ordres que es poden descobrir entre les idees filosòfiques de diferents autors i moments històrics.
17. Relacionar els elements i factors que intervenen en el desenvolupament dels processos científics
18. Resoldre problemes de manera autònoma.
19. Resumir els temes i els arguments exposats en un debat filosòfic clàssic.
20. Utilitzar tant eines informàtiques bàsiques (per exemple, processadors de textos o bases de dades) com programes especialitzats necessaris en la pràctica professional de l'arqueologia

Continguts

1. La tradició liberal: des de Locke fins a Rawls
 1. Milton, *Areopagítica*
 2. Locke, *Carta sobre la tolerància*
 3. Kant, *Què és la Il·lustració?*
 4. Mill, *Sobre la llibertat*
 5. Berlin, *Dos conceptes de llibertat*
 6. Rawls, *Liberalisme polític*
2. Llibertat de consciència
 1. Què és la consciència? Què és la religió?
 2. Justificació i límits de la llibertat de consciència
 3. Normativa i jurisprudència nacionals i internacionals
 4. Excepcions, exempcions, acomodacions per motius de consciència
3. Llibertat d'expressió
 1. Justificacions de la llibertat d'expressió
 2. Legislació i jurisprudència nacionals i internacionals
 3. Límits: ofenses, insults, burles, violència
 4. El context d'internet: mentides, assetjament, cancel·lació
4. Anàlisi de casos

Metodologia

És obligatori que els i les estudiants vagin a classe amb els textos, que s'aniran indicant al llarg del curs, llegits, atès que l'exposició en classe pressuposa el seu coneixement. No obstant això, alguns d'ells els treballarem directament en les classes, de manera que les sessions magistrals es combinaran amb una part de tipus seminari on la lectura donarà pas a un debat argumentat en classe.

Utilitzarem el moodle per a compartir materials i publicar qualificacions.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes	45	1,8	3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 19
Tipus: Supervisades			
Preparació exposició i treball	18	0,72	2, 7, 14, 17
Tipus: Autònomes			
Lectures i estudi	75	3	2, 3, 4, 5, 8, 12, 15, 16, 18, 19

Avaluació

1. Examen presencial: 4 o 5 preguntes breus sobre llibertat de consciència i llibertat d'expressió a partir dels textos tractats a la primera part del curs 33%
2. Redacció d'un article d'opinió (4.000 caràcters amb espais) sobre un cas concret (florista que es nega a vendre a gais, llei a favor del matrimoni entre persones del mateix sexe, llibertat per fer acudits de mal gust, publicació de pornografia, etc.) 33%
3. Presentació en grup sobre alguna de les controvèrsies en torn a la llibertat de consciència i d'expressió: cultura de la cancel·lació, objecció de consciència, límits de la llibertat d'expressió, correcció política, acomodació per motius de consciència, etc. Redacció d'un treball escrit a partir de la presentació i de la discussió posterior. (Tutoria prèvia amb els membres del grup per discutir sobre els continguts del treball). 34%

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
1. Examen presencial	33%	4,5	0,18	1, 2, 7, 14, 17
2. Redacció article	33%	4,5	0,18	1, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18
3. Presentació a classe i redacció treball	34%	3	0,12	2, 3, 4, 5, 8, 12, 14, 15, 16, 18, 19, 20

Bibliografia

Bibliografia (es podrà accedir a una selecció dels textos de lectura obligatòria. Hi ha edicions en castellà de tots els textos i alguns es troben també en català)

Milton, *Areopagitica*

https://milton.host.dartmouth.edu/reading_room/areopagitica/text.html

John Milton, *Areopagítica*, ed. Joan Curbet (Madrid: Tecnos, 2011).

Locke, *Carta sobre la tolerància*

<https://socialsciences.mcmaster.ca/econ/ugcm/3ll3/locke/toleration.pdf>

Kant, *Què és la Il·lustració?*

https://www.rosalux.de/fileadmin/rls_uploads/pdfs/159_kant.pdf

Mill, *Sobre la llibertat*

<https://socialsciences.mcmaster.ca/econ/ugcm/3ll3/mill/liberty.pdf>

Berlin, *Dos conceptes de llibertat*

https://cactus.utahtech.edu/green/B_Readings/I_Berlin%20Two%20Concpets%20of%20Liberty.pdf

Rawls, *Liberalisme polític*

Conveni Europeu de Drets Humans

https://www.echr.coe.int/documents/convention_spa.pdf

Programari

No n'hi ha